

11 De ander en ik

Dinsdagavond, 21 april: een wonderschone aanval waarbij drie Bayern-spelers de bal slechts één keer raken, wordt afgerond met een zeer fraaie diagonale en doel treffende kopbal. Het in het hoofd van velen al uitgeschakelde Bayern heft zich op en het uitverkochte stadion staat op z'n kop.

Ja, op zo'n moment houd ik van voetbal en deel die liefde met de theoloog Van Ruler, die enkele dagen voor zijn dood nog schreef: 'Wezenlijk in de heiliging is: genieten

van Ajax en Feyenoord!''*

Maar gaande de wedstrijd drong zich die dinsdagavond steeds weer en meer een ander beeld aan mij op: Het is het jaar 2011. Martijn en ik zijn samen, met de camper, op de camperplaats die ligt op het parkeerterrein van die imposante Allianz Arena in München. Als het donker wordt kleurt de buitenkant van het voetbalstadion om de twintig minu-

ten wisselend rood en blauw, fascinerend. Het is – vind ik – de mooiste campertocht geweest die we als vader en zoon maakten, langs allerlei historische plaatsen die in het Duitsland van de eerste helft van de 19e eeuw zo'n belangrijke rol hebben gespeeld en waarover Martijn zulke mooie artikelen heeft gepubliceerd.** München wilden we aandoen vanwege de mislukte putch van Hitler vanuit de

Bürgerbräukeller. Maar meer nog om een bezoek te brengen aan de Ludwig-Maximilians-Universität. Daar immers studeerden Hans en Sophie Scholl. Met vier anderen vormden ze de verzetsgroep Weisse Rose. Ze werden op 18 februari 1943 betrapt bij het verspreiden van Flugschrijfe waarin ze opriepen tot geweldloos verzet. Op 22 februari 1943 werden Sophie (21 jaar oud) en Hans Scholl (24) door middel van de guillotine geëxecuteerd.

We bezochten de universiteit, dwaalden door het monumentale trappenhuis. Op verschillende manieren werd de herinnering aan deze dappere enkelingen levend gehouden. Het meest werden we – sprakeloos – getroffen door de in steen uitgehouwen Flugschrijfe die op meerdere plaatsen op het terras voor het universiteitsgebouw als monument waren aangebracht.

Terug in de camper bij het voetbalstadion, wisselden we nog van gedachten. We stonden stil bij de ultieme en nauwelijks te bevatten consequentie van een keuze voor een levenshouding die ervan uitgaat dat je niet alleen voor jezelf leeft, dat je onderdeel bent

van een gemeenschap, en dat alleen de gerichtheid op de ander betekenis aan je leven kan geven.

Zo'n moment van het bij elkaar herkennen van een gekozen levenshouding ervoer ik met Martijn, daar in München. Zo'n moment ervoeren Louise en ik ook op die avond, toen Robert zijn einddiploma van het Atheneum kreeg uitgereikt. De conrector gaf iedere leerling enkele woorden mee, waarop hij ook verder reflecteerde. Tegen Robert zei hij:

“Wees niet al te rechtvaardig.” Dat moment is al lang geleden, maar het staat me ook nu nog scherp voor ogen. Ik was trots, omdat die woorden duidelijk maakten dat ook Robert sterk gericht is op de ander en zoekt naar eerlijkheid en rechtvaardigheid.

Als ik dan nu kijk en luister naar onze kleinzonen Jesper en Lennart en veel van hun klasgenoten, vriendjes, buurtkinderen, hun omgang met en zorgzaamheid voor elkaar, dan word ik blij omdat ik weet dat ook zij – nu onbekommerd – zó willen leven.

Na de voetbalwedstrijd wisselden Louise en ik nog verder van gedachten. Hoe wij – Louise, Robert, Jente en ik – in het voorbije jaar die liefdevolle betrokkenheid in overweldigende mate hebben mogen ervaren: mens ben je als je sámen leeft, je gericht bent op de ander – dát geeft aan het leven zijn betekenis!

Waartoe het kijken naar een prachtig moment in een voetbalwedstrijd al niet kan leiden: heiliging van het leven Van Ruler heeft dat begrepen!

* 1971, Ultra-Gereformeerd en Vrijzinnig, essay in het blad Wapenveld

** Voornamelijk in het magazine Wereld in Oorlog, 2008 t/m 2014

